

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 17 päivänä elokuuta 2021

756/2021

Laki

alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään kansallisen aluepolitiikan ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta ja yhteensovittamisesta.

2 §

Alueiden kehittäminen ja kehittämisen tavoitteet

Alueiden kehittäminen on valtion, maakuntien liittojen, kuntien ja muiden toimijoiden vuorovaikutukseen perustuvaa hallinnonalojen välistä yhteistyötä ja monitasoista toimintaa, joka perustuu kansallisiin ja alueiden erilaisiin vahvuuksiin ja tarpeisiin.

Alueiden kehittämisen tavoitteena on edistää alueiden kestävästä kehityksestä, kasvua ja kilpailukykyä, asukkaiden hyvinvointia ja elinympäristön laatua. Alueiden kehittämisellä:

- 1) vahvistetaan kasvua tukevaa elinkeino- ja innovaatorakennetta, alueiden älykästä erikoistumista ja taloudellista tasapainoa, kestävästä alue- ja yhdyskuntarakennetta sekä saavutettavuutta;
- 2) tuetaan asukkaiden työllisyyttä, osaamista, yhtäläisiä mahdollisuuksia ja sosiaalista osallisuutta sekä maahanmuuttajien kotoutumista;
- 3) parannetaan elinympäristön laatua sekä hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista;
- 4) vähennetään alueiden välisiä ja sisäisiä kehityseroja;
- 5) parannetaan alueiden omia vahvuuksia ja erikoistumista sekä edistetään niiden kulttuuria.

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan kansallisen alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista rahoitettavien suunnitelmien ja ohjelmien valmisteluun, hallintoihin, arviointiin, seurantaan ja yhteensovittamiseen.

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastot ovat:

- 1) Euroopan aluekehitysrahasto;
- 2) Euroopan sosiaalirahasto plussa (*Euroopan sosiaalirahasto*);
- 3) oikeudenmukaisen siirtymän rahasto.

Euroopan aluekehitysrahastosta tuettavien Interreg-ohjelmien hallintoihin sovelletaan 4 lukua. Mainittua lukua sovelletaan myös Euroopan aluekehitysrahastosta sekä Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineestä tuettavien Interreg-ulkorajaohjelmien hallintoihin.

Suhde Euroopan unionin lainsäädäntöön

Tällä lailla täydennetään seuraavien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten kansallista soveltamista:

1) Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060 (*yleisasetus*);

2) Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1058 (*EAKR-asetus*);

3) Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1296/2013 kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1057;

4) oikeudenmukaisen siirtymän rahaston perustamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1056;

5) Euroopan aluekehitysrahastosta ja ulkoisista rahoitusvälineistä tuettavaa Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitetta (Interreg) koskevista erityissäännöksistä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1059 (*Interreg-asetus*);

6) naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/947.

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *alueella* maakuntajakolaissa (1159/1997) tarkoitettujen maakuntien alueita lukuun ottamatta Ahvenanmaan maakuntaa;

2) *kansallisilla alueiden kehittämisen varoilla* valtion talousarvioon otettua alueiden kehittämisen, alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukemisen määrärahaa;

3) *Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmalla* Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelmaa;

4) *valtakunnallisilla teemoilla* Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaan perustuvia valtakunnallisia tavoitteita ja toimintaa, joita ohjataan ja rahoitetaan keskitetysti ja joiden valmistelu on tehty ministeriöiden keskeisten strategioiden pohjalta yhteistyössä alueiden viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa;

5) *Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varoilla* valtion talousarvioon otettuja Euroopan unionin talousarviosta Suomelle myönnettyjä Euroopan aluekehitysrahaston, Euroopan sosiaalirahaston ja oikeudenmukaisen siirtymän rahaston ja niitä vastaavia Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelman valtion rahoitusosuuksia;

6) *Interreg-ohjelmilla* Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen mukaisia Euroopan unionin sisäraajat ylittäviä yhteistyöohjelmia;

7) *Interreg-ulkorajaohjelmilla* Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen mukaisia Euroopan unionin ulkorajat ylittäviä yhteistyöohjelmia;

8) *kansallisella vastinrahoituksella* valtion talousarvioon otettua valtion rahoitusosuutta Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien hankkeiden tukemiseksi;

9) *teknisen tuen kansallisella rahoitusosuudella* Suomen kansallista rahoitusosuutta Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman teknisestä tuesta;

10) *välittävällä toimielimellä* hallintoviranomaisen yleisasetuksen 71 artiklan 3 kohdan nojalla nimeämää viranomaista, joka suorittaa tehtäviä hallintoviranomaisen lukuun ja vastuulla;

11) *jatkotoimenpiteillä* tuen palauttamista, takaisinperintää, maksamisen keskeyttämistä ja lopettamista koskevia päätöksiä.

2 luku

Viranomaiset ja niiden tehtävät

6 §

Vastuu alueiden kehittämisestä

Vastuu alueiden kehittämisestä on valtiolla ja kunnilla.

Alueiden kehittämisen valtakunnallinen vastuu on valtiolla. Alueiden kehittämisen suunnittelu, yhteensovittaminen ja seuranta kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriölle.

Alueiden kehittämiseen liittyvien kunnan tehtävien hoitamisesta alueella vastaa 7 §:ssä tarkoitettu maakunnan liitto aluekehittämisviranomaisena.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista ja niiden tehtävistä alueiden kehittämisessä säädetään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetussa laissa (897/2009).

7 §

Maakunnan liitto

Jokaisessa maakuntajakolaissa tarkoitettussa maakunnassa on oltava maakunnan liitto. Alueen kuntien on oltava alueensa maakunnan liiton jäseniä.

Maakunnan liitto on kuntalain (410/2015) 55 §:ssä tarkoitettu kuntayhtymä. Mainitun pykälän 1 momentissa säädetystä poiketen maakunnan liiton nimessä ei tarvitse mainita sanaa kuntayhtymä.

Maakunnan liiton ylimmän päättävän toimielimen jäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja. Edustettuina olevien ryhmien ääniosuuksien tulee mainittuun toimielimeen valittaessa vastata jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kuntavaaleissa saamaa ääniosuutta maakunnan alueella vaalilaissa (714/1998) säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Jokaisella jäsenkunnalla tulee olla vähintään yksi edustaja mainitussa toimielimessä. Maakunnan liiton muiden toimielinten kokoonpanosta säädetään kuntalain 58 §:n 3 momentissa.

8 §

Alueiden kehittämisen suunnittelu

Valtioneuvosto päättää hallituskaudella toteutettavista valtakunnallisista alueiden kehittämisen painopisteistä tekemällä tämän lain 24 §:ssä tarkoitetun aluekehittämispäätöksen.

Maakuntien liitot edistävät alueidensa kehittämistä laatimalla maakunnan pitkän aikavälin strategiin linjauksiin perustuvan tämän lain 25 §:ssä tarkoitetun maakuntaohjelman. Alueen kehittämisen suunnittelusta vastaa maakunnan liitto yhteistyössä kuntien, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja muun valtion aluehallinnon sekä muiden aluekehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa.

Valtioneuvosto, ministeriöt, maakuntien liitot ja muut viranomaiset voivat laatia alueiden kehittämisen tavoitteiden toteuttamiseksi ohjelmia ja yhteistyösopimuksia.

9 §

Työ- ja elinkeinoministeriön tehtävät

Työ- ja elinkeinoministeriön tehtävänä on:

1) sovittaa yhteen alueiden kehittämisen suunnittelun, toteuttamisen ja seurannan kokonaisuutta;

2) valmistella aluekehittämispäätös;

3) hoitaa Suomen tavoitteiden edistämistä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikassa;

4) laatia yleisasetuksen 11 artiklassa tarkoitettu kumppanuussopimus Euroopan komission kanssa alue- ja rakennepolitiikan rahastojen ja Euroopan meri- ja kalatalousrahaston ohjelmien rahoituksen kohdentamisesta, tavoitteista ja toteutustavasta;

5) laatia yleisasetuksen 22 artiklan mukainen ohjelma Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastojen osalta;

6) päättää Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan varojen osoittamisesta välittävälle toimielimelle sekä kansallisten alueiden kehittämisen varojen osoittamisesta maakuntien liitoille valtion talousarvioon otettujen määrärahojen puitteissa;

7) toimia yleisasetuksen 71 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman hallintoviranomaisena ja hoitaa mainitun asetuksen 72 artiklassa tarkoitetut tehtävät;

8) hoitaa yleisasetuksen 76 artiklassa tarkoitettu Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman kirjanpito toiminto.

Työ- ja elinkeinoministeriö hoitaa 1 momentin 1–5 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä yhteistyössä muiden ministeriöiden, maakuntien liittojen, kuntien, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja muiden julkisten ja yksityisten toimijoiden kanssa.

Työ- ja elinkeinoministeriön on hallinnollisesti eriytettävä 1 momentin 7 ja 8 kohdissa tarkoitetut tehtävät toisistaan yleisasetuksen 71 artiklan 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentin 5–8 kohdassa tarkoitetuista tehtävistä.

10 §

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävä toimielin

Yleisasetuksen 71 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja välittäviä toimielimiä ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Ruokavirasto ja maakuntien liitot. Välittävän toimielimen tulee täyttää sekä Euroopan unionin että kansallisen lainsäädännön mukaiset tehtävien hoitamista koskevat vaatimukset.

Välittävän toimielimen on hoidettava sille annettuja hallintoviranomaisen tehtäviä hallintoviranomaisen lukuun ja sen vastuulla. Välittävälle toimielimelle annettujen tehtävien hoitamisesta Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman tukiasioissa säädetään alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetussa laissa (757/2021) (*rahoituslaki*).

Maakunnan liiton välittävän toimielimen tehtäviä voidaan koota siten, että jokin maakunnan liitto hoitaa välittävälle toimielimelle säädettyjä tehtäviä toisen maakunnan liiton toimialueella, jos tällä tavoin voidaan turvata tehtävissä tarvittavan erityisasiantuntemuksen saatavuus, moitteeton varainhoito tai tehtäviä koskeva eriyttämisvaatimus taikka tehtävien kokoaminen on tarkoituksenmukaista muun vastaavan syyn vuoksi. Yksikieliseen maakunnan liittoon sovelletaan mitä kaksikielisestä kunnallisesta viranomaisesta säädetään kielilaisissa (423/2003), jos se hoitaa tehtäviä kaksikielisen tai erikielisen maakunnan liiton toimialueella. Maakuntien liittojen tehtävien kokoamisen on perustuttava 18 §:ssä tarkoitettuun maakuntien liittojen väliseen sopimukseen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen välittävän toimielimen tehtäviä voidaan koota siten, että jokin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hoitaa välittävälle toimielimelle säädettyjä tehtäviä toisen keskuksen toimialueella.

Välittävän toimielimen tehtävien kokoamisella on oltava hallintoviranomaisen hyväksyntä. Hallintoviranomainen nimeää välittävät toimielimet päätöksellä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä välittävälle toimielimelle asetettavista vaatimuksista, niille annettavista tehtävistä ja tehtävien kokoamisesta.

11 §

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman hallintoviranomaisen suhde välittävään toimielimeen

Hallintoviranomainen voi:

1) asettaa varojen osoittamispäätöksessä välittävälle toimielimelle tuen myöntämistä, maksamista, seurantaa, valvontaa ja jatkotoimenpiteitä koskevia sitovia ehtoja;

2) velvoittaa välittävän toimielimen määräajassa ryhtymään asianmukaisiin toimenpiteisiin, joilla sääntöjenvastaisuudesta johtuva virhe oikaistaan tai sen toistuminen estetään;

3) jättää osoittamatta 9 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua välittävän toimielimen määrärahan, jos välittävä toimielin ei hoida asianmukaisesti 10 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä tai täytä yleisasetuksen liitteen XI mukaisia tai tässä laissa säädettyjä vaatimuksia;

4) määrätä 9 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua välittävälle toimielimelle osoitetut varat kokonaan tai osittain takaisin perittäviksi, jos välittävä toimielin on käyttänyt varoja muuhun tarkoitukseen kuin ne on osoitettu tai on varoja käyttäessään olennaisesti rikkonut lakia tai hallintoviranomaisen asettamia varojen käytön ehtoja;

5) siirtää välittävän toimielimen tehtävän toiselle, jos välittävä toimielin ei hoida asianmukaisesti 10 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä tai täytä yleisasetuksen liitteen XI mukaisia tai tässä laissa säädettyjä vaatimuksia.

Ennen 1 momentin 3 ja 5 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä hallintoviranomaisen on neuvoteltava välittävän toimielimen kanssa puutteiden korjaamisesta ja annettava sille kohtuullinen määräaika puutteiden korjaamiseksi. Hallintoviranomainen voi ryhtyä kuitenkin mainittuihin toimenpiteisiin välittömästi ilman neuvottelua, jos välittävän toimielimen toiminnassa on havaittu vakavia puutteita tai laiminlyöntejä.

12 §

Työ- ja elinkeinoministeriön toimivalta kansallisten alueiden kehittämisen varojen hallinnoinnissa

Työ- ja elinkeinoministeriö voi:

- 1) asettaa kansallisten alueiden kehittämisen varojen osoittamispäätöksessä maakunnan liitolle tuen myöntämistä, maksamista, seurantaa, valvontaa ja jatkotoimenpiteitä koskevia sitovia ehtoja;
- 2) määrätä maakunnan liitolle osoitetut kansallisten alueiden kehittämisen varat kokonaan tai osittain takaisin perittäviksi, jos maakunnan liitto on käyttänyt varoja muuhun tarkoitukseen kuin ne on osoitettu tai on varoja käyttäessään olennaisesti rikkonut lakia tai varojen käytön ehtoja.

13 §

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman kirjanpitotoiminnon suhde välittävään toimielimeen

Työ- ja elinkeinoministeriö voi kirjanpitotoimintoa hoitaessaan yhdessä hallintoviranomaisen kanssa asettaa 9 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen varojen osoittamispäätökseen välittävien toimielinten noudatettaviksi sellaisia sitovia ehtoja, jotka ovat välttämättömiä kirjanpitotoiminnon hoitamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö voi kirjanpitotoimintoa hoitaessaan velvoittaa hallintoviranomaisen ja välittävän toimielimen määrääjässä ryhtymään asianmukaisiin toimenpiteisiin, joilla yleisasetuksen 2 artiklan 31 ja 33 kohdassa tarkoitettu sääntöjenvastaisuudesta johtuva virhe oikaistaan tai sen toistuminen estetään.

14 §

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman tarkastusviranomainen

Valtiovarainministeriö toimii yleisasetuksen 71 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman tarkastusviranomaisena.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tarkastusviranomaisen tehtävistä.

15 §

Alueiden uudistumisen neuvottelukunta

Työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä toimii alueiden uudistumisen neuvottelukunta. Valtioneuvosto asettaa neuvottelukunnan ja nimittää sen puheenjohtajan valtioneuvoston toimikaudeksi.

Neuvottelukunnan tehtävänä on:

- 1) sovittaa yhteen ja seurata alueiden kehittämisen strategista kokonaisuutta ja sen vaikuttavuutta;
- 2) ohjata valtioneuvoston aluekehittämispäätöksen valmistelua sekä edistää ja seurata sen toteuttamista;
- 3) edistää valtakunnallisten ja alueellisten toimijoiden yhteistyötä;
- 4) ennakoida ja seurata aluekehitystä ja välittää tietoa kehittämistarpeista;
- 5) käsitellä alueiden kehittämiseen liittyviä keskeisiä uudistuksia.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä neuvottelukunnan kokoonpanosta sekä tarkempia säännöksiä sen tehtävistä.

16 §

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman seurantakomitea

Valtioneuvosto asettaa yleisasetuksen 38 artiklassa tarkoitetun Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman seurantakomitean ohjelmakauden ajaksi sekä nimittää työ- ja elinkeinoministeriöstä seurantakomitean puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Seurantakomiteasta, sen kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään mainitun asetuksen 38–40 artiklassa.

Seurantakomitean on pyrittävä päätöksenteossaan yksimielisyyteen. Jos päätöstä ei voida tehdä yksimielisesti, päätökseksi tulee kanta, jota kaksi kolmannesta äänestäneistä on kannattanut.

Seurantakomitean jäsenen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessa 1 momentissa tarkoitettua tehtävää. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä seurantakomitean tehtävistä ja sihteeristöstä sekä tarkempia säännöksiä seurantakomitean kokoonpanosta ja toimikaudesta.

17 §

Maakunnan liiton tehtävät

Maakunnan liitto vastaa aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta ja siinä tehtävissä:

- 1) valmistele ja toimeenpanee maakunnan pitkän aikavälin strategian;
- 2) edistää alueensa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja alueen älykästä erikoistumista;
- 3) hoitaa sille rahoituslaissa säädetyt tehtävät;
- 4) edistää saavutettavuutta sekä vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamisesta ja suunnitelman yhteensovittamisesta maakunnan muiden suunnitelmien ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa muualla kuin Helsingin seudulla;
- 5) edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista ja laadukkaan elinympäristön tilaa koskevan suunnittelun yhteistyötä sekä vastaa suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa;
- 6) edistää kuntien välistä, kuntien ja maakunnan välistä sekä maakuntien välistä yhteistyötä sekä maakunnan kansallisia ja kansainvälisiä yhteyksiä;
- 7) seurata ja ennakoida aluekehitystä sekä toimintaympäristön ja osaamistarpeiden muutoksia;
- 8) edistää kulttuuria osana maakunnallista strategiatyötä, saamelaisten kotiseutalueella heidän oikeuttaan omaan kieleensä ja kulttuuriinsa sekä maakunnallista identiteettiä ja asukkaiden osallistumista maakunnan kehittämiseen;
- 9) edistää julkisen hallinnon yhteispalveluista annetussa laissa (223/2007) tarkoitettua yhteispalvelua alueellaan;
- 10) hoitaa muut sille erikseen säädetyt ja jäsenkuntien sille osoittamat tehtävät.

Maakunnan liitto hoitaa tehtäviään:

- 1) toimimalla laajassa yhteistyössä alueiden kehittämiseen osallistuvien viranomaisten sekä julkisten ja yksityisten toimijoiden kanssa;
- 2) ottamalla huomioon kuntien erilaisista lähtökohdista johtuvat tarpeet ja vahvuudet;
- 3) osallistumalla keskeisten aluekehittämiseen osallistuvien valtion aluehallintoviranomaisten strategiseseen suunnitteluun ja tulohajautukseen;
- 4) tekemällä yhteistyötä korkeakoulujen ja koulutuksen järjestäjien kanssa maakunnan aluekehittämistavoitteiden huomioon ottamiseksi;

5) edistämällä maakunnan yleistä kehittämistä ja etuja.

18 §

Maakuntien liittojen yhteistyö

Maakuntien liitot voivat sopia tehtävien kokoamisesta tai muusta yhteistyöstä asioissa, joissa se on 17 §:n ja muiden tämän lain mukaisten tai rahoituslain 9 §:ssä tarkoitettujen tehtävien asianmukaisen hoidon kannalta tarpeellista.

Maakunnan liiton välittävän toimielimen tehtävien, kansallisen vastinrahoituksen hallinnointitehtävien ja hallinnollisia tarkastuksia koskevien tehtävien kokoamisesta säädetään 10, 37 ja 39 §:ssä.

19 §

Maakunnan yhteistyöryhmä

Aluekehittämistä koskevien suunnitelmien, ohjelmien ja sopimusten valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittamista varten maakunnassa on maakunnan yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmä toimii yleisasetuksen 8 artiklassa tarkoitettuna kumppanuuselimenä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman osalta.

Maakunnan liiton hallitus asettaa maakunnan yhteistyöryhmän, nimittää sen puheenjohtajan ja vahvistaa sen työjärjestyksen.

Yhteistyöryhmässä tulee olla kattavasti edustettuina alueen kehittämisen kannalta keskeiset tahot yleisasetuksen 8 artiklan mukaisesti.

Yhteistyöryhmä voi asettaa jaostoja ja kutsua asiantuntijoita. Yhteistyöryhmän ja sen asettaman jaoston jäsenien sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä heidän hoitaessa tässä pykälässä tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä yhteistyöryhmän toimikaudesta, sihteeristöstä ja sihteeristön tehtävistä sekä tarkempia säännöksiä yhteistyöryhmän kokoonpanosta.

20 §

Maakunnan yhteistyöryhmän tehtävät

Maakunnan yhteistyöryhmän tehtävänä on:

1) käsitellä maakunnassa valmisteltavia suunnittelu-, ohjaus- ja sopimusasiakirjoja niiden valmisteluvaiheessa;

2) hyväksyä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman 29 §:n 3 momentissa tarkoitettu alueellinen rahoitussuunnitelma ja siihen sisältyvät rahoituksen painopisteet;

3) edesauttaa laajojen, aluekehittämisen kannalta merkittävien hankekokonaisuuksien valmistelua ja edistää niiden toteuttamista;

4) antaa 21 §:n 3 momentin mukainen sitova lausunto hankehakemuksesta, jolle haetaan tukea Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta;

5) laatia ehdotus hallintoviranomaiselle Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta rahoitettavien hankkeiden tarkentaviksi alueellisiksi valintaperusteiksi;

6) raportoida Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toteutumisesta hallintoviranomaiselle ja tarvittaessa esittää sille ohjelmaa koskevia muutostarpeita;

7) tiedottaa Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toimeenpanosta.

Maakunnan yhteistyöryhmän työjärjestyksessä voidaan määrätä, että yhteistyöryhmä hoitaa myös muita 1 momentissa tarkoitettuihin tehtäviin liittyviä sekä kansallisiin että Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman toimeenpanoon liittyviä tehtäviä.

21 §

Maakunnan yhteistyöryhmän päätöksenteko ja hallintomenettely

Ellei tässä laissa toisin säädetä, maakunnan yhteistyöryhmän ja sen sihteeristön päätöksentekoon ja hallintomenettelyyn sovelletaan, mitä kuntalain 50, 54, 55 sekä 57–62 §:ssä säädetään kuntien yhteistoiminnasta. Muilta osin yhteistyöryhmän ja sen sihteeristön hallintomenettelyyn sovelletaan, mitä hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Yhteistyöryhmän on pyrittävä päätöksenteossaan yksimielisyyteen. Jos päätöstä ei voida tehdä yksimielisesti, päätökseksi tulee mielipide, jota kaksi kolmannesta äänestäneistä on kannattanut.

Maakunnan yhteistyöryhmä antaa välittävälle toimielimelle lausunnon alueellisesta hankkeesta, joka on alueen kehittämisen kannalta tai kokonaiskustannusarvioltaan merkittävä ja jolle haetaan tukea Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta. Maakunnan yhteistyöryhmä ei kuitenkaan anna lausuntoa valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain (758/2021) mukaisesta yrityksen kehittämisavustusta koskevasta tukihakemuksesta.

22 §

Maakunnan yhteistyöryhmän suhde välittävään toimielimeen

Välittävä toimielin ei voi myöntää maakunnan kehittämisen kannalta merkittävälle tai kokonaiskustannusarvioltaan suurelle alueelliselle hankkeelle Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman tukea, jos yhteistyöryhmä ei ole puoltanut hanketta. Välittävä toimielin voi poiketa yhteistyöryhmän rahoittamista koskevasta puoltavasta lausunnosta, jos tuen myöntäminen olisi vastoin Euroopan unionin tai kansallista lainsäädäntöä taikka jos hanke ei olisi ohjelmanmukainen. Ennen maakunnan yhteistyöryhmän lausunnosta poikkeavan päätöksen tekemistä välittävän toimielimen on annettava yhteistyöryhmälle tieto asiasta ja perusteltava ratkaisunsa.

23 §

Maakunnan yhteistyöryhmän tiedonsaanti

Välittävän toimielimen on toimitettava maakunnan yhteistyöryhmälle säännöllisesti:

1) tiedot valtakunnallisiin teemoihin sisältyvistä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta rahoitettavista hankkeista; ja

2) yhteenveto saapuneista yritystukihakemuksista ja tehdyistä yritystukipäätöksistä.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin yhteenvetoihin ei saa sisältyä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 20 kohdassa tarkoitettuja yksityisen liikesalaisuuden piiriin kuuluvia salassa pidettäviä tietoja eikä muita salassa pidettäviksi säädettyjä tietoja.

3 luku

Ohjelmatyö ja yhteistyömenettelyt

24 §

Aluekehittämispäätös

Valtioneuvosto päättää hallituskausittain valtakunnallisista alueiden kehittämisen painopisteistä (*aluekehittämispäätös*). Aluekehittämispäätöksellä ohjataan eri hallinnonalojen ja maakuntien liittojen alueiden kehittämistä ja toimenpiteiden yhteensovittamista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa säännöksiä aluekehittämispäätöksen valmistelusta, sisällöstä, toimeenpanosta ja toteutumisen seurannasta.

25 §

Maakuntaohjelma

Maakunnan liitto laatii maakunnan pitkän aikavälin strategisiin linjauksiin perustuvan maakuntaohjelman, jossa tarkennetaan maakunnan aluekehittämiseen liittyviä tavoitteita ja niiden toimeenpanoa. Maakuntaohjelmassa otetaan huomioon aluekehittämispäätöksen painopisteet. Maakuntaohjelmaan sisältyy tai sen yhteydessä laaditaan maakunnan älykkään erikoistumisen strategia.

Maakuntaohjelma valmistellaan yhteistyössä kuntien, muiden viranomaisten sekä alueiden kehittämiseen osallistuvien yhteisöjen ja järjestöjen sekä muiden tahojen kanssa. Lapin maakunnassa saamelaiskulttuuria koskevan osan valmistelee saamelaiskäräjät. Maakuntaohjelman hyväksyy maakuntavaltuusto valtuustokausittain. Maakuntaohjelmaa voidaan tarkistaa tarvittaessa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä maakuntaohjelman sisällön rakenteesta, ohjelman valmistelusta sekä ohjelman valmistelun aikataulusta.

26 §

Maakuntaohjelman asema

Maakunnan alueella toimivien viranomaisten tulee ottaa toiminnassaan huomioon maakuntaohjelma ja edistää sen toteuttamista. Viranomaisten on myös muutoin arvioitava toimenpiteidensä vaikutuksia alueen kehitykseen.

Viranomaisten on pyydettävä maakunnan liitolta lausunto sellaisista suunnitelmista ja toimenpiteistä, jotka poikkeavat merkittävästi maakuntaohjelmasta tai saattavat heikentää palvelujen saatavuutta, työllisyyttä tai elinvoimaa alueella.

27 §

Alueiden kehittämisen keskustelut

Valtioneuvoston ja alueita edustavien tahojen on keskusteltava säännöllisesti alueiden kehittämisen tavoitteista ja niiden toimeenpanosta. Keskustelut perustuvat aluekehittämispäätökseen, maakuntaohjelmiin ja aluekehityksen tilannekuvaan. Keskusteluja koordinoi työ- ja elinkeinoministeriö. Alueilla keskusteluihin valmistautumisesta vastaavat maakuntien liitot.

Keskustelut edistävät valtion ja alueiden yhteistyötä ja vuorovaikutusta alueiden kehittämisen tavoitteiden saavuttamiseksi ja tukevat maakuntien omaehtoista kehittämistä. Keskusteluissa pyritään valtion ja alueiden yhteisen näkemyksen muodostamiseen alueiden kehittämisen tavoitteista, toimeenpanosta ja toimintaedellytyksistä otettavaksi huomioon eri toimijoiden toiminnan ja talouden suunnittelussa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä keskustelujen järjestämisestä, keskusteluun osallistuvista tahoista sekä keskustelujen johtopäätösten kirjaamisesta ja niiden seurannasta.

28 §

Yhteistyösopimukset

Alueiden kehittämistä koskevien tavoitteiden toteuttamiseksi voidaan laatia yhteistyösopimuksia valtion, maakunnan liiton, kunnan, toimenpiteiden rahoittamiseen osallis-

tuvien muiden viranomaisten ja muiden alueiden kehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen sopimusten yhteensopivuuden varmistamiseksi maakuntaohjelman kanssa asianomaista maakunnan liittoa tulee kuulla sopimuksen valmistelun yhteydessä, ellei se ole itse sopimusosapuoli.

29 §

Euroopan unionin kumppanuussopimuksen ja alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman valmistelu ja toimeenpano

Yleisasetuksen 11 artiklassa tarkoitetun kumppanuussopimuksen ja 22 artiklassa tarkoitetun alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman antamisesta Euroopan komissiolle päättää valtioneuvosto.

Alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman tavoitteita toteutetaan valtakunnallisin ja alueellisin toimenpitein. Kumppanuussopimusta ja alue- ja rakennepoliitiikan ohjelmaa laadittaessa on otettava huomioon aluekehittämisspäätös.

Alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman kokonaisuuden valmistelusta vastaa työ- ja elinkeinoministeriö. Ohjelmaan perustuvien valtakunnallisten teemojen valmistelusta vastaavat asianomaiset ministeriöt työ- ja elinkeinoministeriön johdolla. Maakuntien liitot vastaavat Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman alueellisesta valmistelusta ja alueellisten rahoitussuunnitelmien valmistelusta. Valtakunnallisen ja alueellisen valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittamisesta sekä yleisasetuksen 8 artiklassa tarkoitetusta kumppanuudesta sekä monitasoisen hallinnon mukaisesta käsittelystä keskushallinnossa vastaa alueiden uudistumisen neuvottelukunta.

Alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman yhden tai useamman valtakunnallisen teeman käsittelyä varten ja toteuttamisen tukemiseksi voi asianomainen ministeriö asettaa johtoryhmän.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ohjelmien ja suunnitelmien valmistelusta, sisällöstä ja muuttamisesta, valtakunnallisen teeman johtoryhmän kokoonpanosta, tehtävistä ja välittävistä toimielimistä sekä alueellisten rahoitussuunnitelmien laadinnasta.

30 §

Kestävä kaupunkikehittäminen

EAKR-asetuksen 11 artiklassa tarkoitettua kestävästä kaupunkikehittämisestä tukevien yhdenmukaisesti toteutettavien toimenpiteiden toteuttamiseksi tehtävän suunnitelman ja sille Euroopan aluekehitysrahastosta myönnettävän rahoituskehiksen hyväksyy työ- ja elinkeinoministeriö. Suunnitelman toimeenpanemiseksi sitä toteuttavat kaupungit asettavat johtoryhmän.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun suunnitelman toteuttamiseksi voidaan myöntää rahoitusta myös kansallisista alueiden kehittämisen varoista, Euroopan sosiaalirahastosta tai oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kestävästä kaupunkikehittämisestä suunnitelmasta, toiminnassa noudatettavasta menettelystä ja johtoryhmästä.

Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien hallinnointi

31 §

Työ- ja elinkeinoministeriön ja ulkoministeriön tehtävät Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien hallinnoinnissa

Työ- ja elinkeinoministeriö hoitaa Interreg-asetuksessa tarkoitetut Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien jäsenvaltiolle kuuluvat tehtävät.

Ulkoministeriö vastaa Euroopan unionin ulkosuhteisiin ja ulkosuhderahoitukseen liittyvien asioiden valmistelusta ja Suomen kantojen määrittelystä Interreg-ulkorajaohjelmis-

sa.

32 §

Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien sekä rahoitussopimuksen valmistelu ja hyväksyminen

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien Interreg-asetuksen 16 artiklassa tarkoitetusta ohjelmavalmistelusta yhteistyössä ohjelma-alueen maakuntien liittojen, muiden ministeriöiden sekä muiden ohjelmakumppanien kanssa.

Valtioneuvosto päättää Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien hyväksymisestä Suomen osalta.

Interreg-ulkorajaohjelmien toimeenpanoa koskevan rahoitussopimuksen Suomen osalta tekee työ- ja elinkeinoministeriö. Sopimuksen tekemisestä säädetään Interreg-asetuksen 59 artiklassa. Ennen rahoitussopimuksen tekemistä työ- ja elinkeinoministeriön on kuuluttava Interreg-ulkorajaohjelmien hallintoviranomaisia.

33 §

Seurantakomiteoiden jäsenet Interreg-ohjelmissa ja Interreg-ulkorajaohjelmissa

Valtioneuvosto nimittää suomalaiset jäsenet Interreg-asetuksen 28 artiklassa tarkoitettuihin seurantakomiteoihin. Työ- ja elinkeinoministeriö päättää seurantakomiteoiden suomalaisten jäsenten vaihdoksista.

Työ- ja elinkeinoministeriö nimittää suomalaiset jäsenet Interreg-asetuksen 22 artiklassa tarkoitettuihin seurantakomiteoiden perustamiin muihin komiteoihin tai työryhmiin. Toimikauden aikana tapahtuvista vaihdoksista tässä momentissa tarkoitetuissa muissa komiteoissa tai työryhmissä päättää se toimija, jota vaihtuva jäsen edustaa.

Seurantakomiteoiden, muiden komiteoiden ja työryhmien suomalaisiin jäseniin sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä heidän hoitaessa Interreg-asetuksen 22 ja 30 artiklassa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

34 §

Hallintoviranomainen ja kirjanpito toiminto Interreg-ohjelmissa ja Interreg-ulkorajaohjelmissa

Interreg-asetuksen 45 artiklassa tarkoitettuna hallintoviranomaisena voi toimia ja 47 artiklassa tarkoitettua kirjanpito toimintoa voi Suomessa hoitaa maakunnan liitto tai eurooppalaisesta alueellisen yhteistyön yhtymästä annetussa laissa (1340/2015) tarkoitettu suomalainen yhtymä.

Hallintoviranomainen hallinnoi ja toimeenpanee Interreg-ohjelman tai Interreg-ulkorajaohjelman moitteettoman varainhoidon periaatteita noudattaen ja hoitaa Interreg-asetuksen 46 artiklassa tarkoitetut tehtävät sekä tehtävät, joista sovitaan ohjelma-asiakirjassa ja rahoitussopimuksessa.

Hallintoviranomaisen oikeudesta hoitaa Interreg-ohjelmaa ja Interreg-ulkorajaohjelmaa koskevia kansallisia tehtäviä säädetään rahoituslaissa.

35 §

Tarkastusviranomainen Interreg-ohjelmissa ja Interreg-ulkorajaohjelmissa

Valtiovarainministeriö toimii Interreg-asetuksen 45 artiklassa tarkoitettuna tarkastusviranomaisena.

36 §

Tarkastajaryhmien suomalainen jäsen Interreg-ohjelmissa ja Interreg-ulkorajaohjelmissa

Valtiovarainministeriö hoitaa Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien Interreg-asetuksen 48 artiklassa tarkoitettujen tarkastajaryhmien jäsenen tehtävät Suomen osalta.

37 §

Hallinnolliset tarkastukset Interreg-ohjelmissa ja Interreg-ulkorajaohjelmissa

Maakuntien liitot toimivat Interreg-asetuksen 46 artiklassa tarkoitettuina valvojina Suomessa. Maakuntien liitot suorittavat yleisasetuksen 74 artiklassa tarkoitetut hallinnolliset tarkastukset niissä Interreg-ohjelmissa ja Interreg-ulkorajaohjelmissa, joissa hallintoviranomainen ei suorita hallinnollisia tarkastuksia.

Maakunnan liiton tässä pykälässä tarkoitettuja tehtäviä voidaan koota siten, että jokin maakunnan liitto suorittaa hallinnolliset tarkastukset toisen maakunnan liiton toimialueella, jos tällä tavoin voidaan turvata tehtävissä tarvittavan erityisasiantuntemuksen saataavuus, moitteeton varainhoito tai tehtäviä koskeva eriyttämisvaatimus taikka tehtävien kokoaminen on tarkoituksenmukaista muun vastaavan syyn vuoksi. Yksikieliseen maakunnan liittoon sovelletaan mitä kaksikielisestä kunnallisesta viranomaisesta säädetään kieli-laissa, jos se hoitaa tehtäviä kaksikielisen tai erikielisen maakunnan liiton toimialueella. Maakuntien liittojen tehtävien kokoamisen on perustuttava 18 §:ssä tarkoitettuun maakuntien liittojen väliseen sopimukseen.

Työ- ja elinkeinoministeriö voi siirtää valvojan tehtävän toiselle maakunnan liitolle, jos valvojana toimiva maakunnan liitto ei suorita asianmukaisesti yleisasetuksen 74 artiklassa tarkoitettuja hallinnollisia tarkastuksia tai ei hoida tämän lain nojalla annetussa asetuksessa tarkoitettuja tehtäviä taikka sillä ei enää ole tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa säädettyjä edellytyksiä toimia.

Ennen 3 momentissa tarkoitettua toimenpidettä työ- ja elinkeinoministeriön on neuvottava maakunnan liiton kanssa puutteiden korjaamisesta ja annettava maakunnan liitolle kohtuullinen määräaika puutteiden korjaamiseksi. Työ- ja elinkeinoministeriö voi ryhtyä kuitenkin mainittuihin toimenpiteisiin välittömästi ilman neuvottelua, jos valvojan toiminnassa on havaittu vakavia puutteita tai laiminlyöntejä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä valvojalle asetettavista vaatimuksista, tehtävistä, noudatettavista menettelyistä ja tehtävien kokoamisesta hallinnollisissa tarkastuksissa.

38 §

Kansallisen vastinrahoituksen ja teknisen tuen kansallisen rahoitusosuuden jakaminen Interreg-ohjelmissa ja Interreg-ulkorajaohjelmissa

Määräraha Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien kansallista vastinrahoitusta ja teknisen tuen kansallista rahoitusosuutta varten otetaan valtion talousarvioon. Valtioneuvosto päättää valtion talousarvioon otettujen määrärahojen jakamisesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö päättää:

- 1) kansallisen vastinrahoituksen osoittamisesta maakuntien liitoille myönnettäväksi Interreg-ohjelmien mukaisiin hankkeisiin valtion talousarvioon otettujen määrärahojen puitteissa ja valtioneuvoston määrärahojen jakamisesta tehdyn päätöksen mukaisesti;
- 2) kansallisen vastinrahoituksen osoittamisesta hallintoviranomaisille myönnettäväksi Interreg-ulkorajaohjelmien mukaisiin hankkeisiin valtion talousarvioon otettujen määrärahojen puitteissa ja valtioneuvoston määrärahojen jakamisesta tehdyn päätöksen mukaisesti;
- 3) Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien teknisen tuen kansallisen rahoitusosuuden osoittamisesta Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien hallintoviranomaisille valtion talousarvioon otettujen määrärahojen puitteissa.

39 §

Kansallisen vastinrahoituksen hallinnointi Interreg-ohjelmissa ja Interreg-ulkorajaohjelmissa

Maakuntien liitot hoitavat Interreg-ohjelmien ja hallintoviranomaiset hoitavat Interreg-ulkorajaohjelmien kansallisen vastinrahoituksen hallinnointiin, myöntämiseen, maksamiseen, seurantaan, valvontaan ja jatkotoimenpiteisiin liittyvät tehtävät.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja kansallisen vastinrahoituksen hallinnointitehtäviä voidaan koota siten, että jokin maakunnan liitto tai hallintoviranomainen hoitaa kansallisen vastinrahoituksen hallinnointitehtäviä toisen maakunnan liiton toimialueella, jos tällä tavoin voidaan turvata tehtävissä tarvittavan erityisasiantuntemuksen saatavuus, moitteeton varainhoito tai tehtäviä koskeva eriyttämisvaatimus taikka tehtävien kokoaminen on tarkoituksenmukaista muun vastaavan syyn vuoksi. Yksikieliseen maakunnan liittoon sovelletaan mitä kaksikielisestä kunnallisesta viranomaisesta säädetään kielilaisissa, jos se hoitaa tehtäviä kaksikielisen tai erikielisen maakunnan liiton toimialueella. Maakuntien liittojen tehtävien kokoamisen on perustuttava tämän lain 18 §:ssä tarkoitettuun maakuntien liittojen väliseen sopimukseen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä maakuntien liitoille ja hallintoviranomaisille asetettavista vaatimuksista sekä niiden tehtävistä ja tehtävien koostamisesta kansallisen vastinrahoituksen hallinnoinnissa.

40 §

Työ- ja elinkeinoministeriön suhde kansallista vastinrahoitusta hallinnoivaan maakunnan liittoon ja hallintoviranomaiseen

Työ- ja elinkeinoministeriö voi kansallisen vastinrahoituksen osalta:

- 1) asettaa varojen osoittamispäätöksessä maakunnan liitolle Interreg-ohjelmien ja hallintoviranomaiselle Interreg-ulkorajaohjelmien kansallisen vastinrahoituksen myöntämistä, maksamista, seurantaan, valvontaa ja jatkotoimenpiteitä koskevia sitovia ehtoja;
- 2) jättää osoittamatta 38 §:n 2 momentissa tarkoitettua maakunnan liiton tai hallintoviranomaisen määrärahan, jos maakunnan liitto tai hallintoviranomainen ei hoida asianmu-

kaisesti 39 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä tai täytä tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa säädettyjä vaatimuksia;

3) määrätä maakunnan liitolle tai hallintoviranomaiselle osoitetun kansallisen vastinrahoituksen kokonaan tai osittain takaisin perittäväksi, jos maakunnan liitto tai hallintoviranomainen on käyttänyt varoja muuhun tarkoitukseen kuin ne on osoitettu tai on varoja käyttäessään olennaisesti rikkonut lakia tai varojen käytön ehtoja;

4) siirtää maakunnan liiton tai hallintoviranomaisen kansallisen vastinrahoituksen hallintoihin liittyvät tehtävät toiselle maakunnan liitolle tai hallintoviranomaiselle, jos maakunnan liitto tai hallintoviranomainen ei hoida asianmukaisesti 39 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä tai tässä laissa tai sen nojalla annetussa asetuksessa säädettyjä edellytyksiä toimia ei enää ole.

Ennen edellä 1 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä työ- ja elinkeinoministeriön on neuvoteltava maakunnan liiton tai hallintoviranomaisen kanssa puutteiden korjaamisesta ja annettava sille kohtuullinen määräaika puutteiden korjaamiseksi. Työ- ja elinkeinoministeriö voi kuitenkin ryhtyä mainittuihin toimenpiteisiin välittömästi ilman neuvottelua, jos maakunnan liiton tai hallintoviranomaisen toiminnassa on havaittu vakavia puutteita tai laiminlyöntejä.

41 §

Eräät toimeenpanojärjestelyt Interreg-ohjelmissa ja Interreg-ulkorajaohjelmissa

Työ- ja elinkeinoministeriö ja hallintoviranomainen voivat sopia tavanomaisina pidettävistä Interreg-ohjelman ja Interreg-ulkorajaohjelman hallinnointitehtävien toimeenpanojärjestelyistä Euroopan komission ja muiden ohjelmaan osallistuvien maiden viranomaisten sekä Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin kanssa.

5 luku

Erinäiset säännökset

42 §

Ohjelmien arviointi ja seuranta

Tässä laissa tarkoitettujen ohjelmien ja suunnitelmien ja suunnitelmien valmistelusta vastaavien viranomaisten velvollisuudesta selvittää ja arvioida ympäristövaikutukset säädetään viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetussa laissa (200/2005).

Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee alueiden uudistumisen neuvottelukunnan käsittelyä varten aluekehittämissä päätöksen toteutumisen seurantatiedot yhteistyössä muiden ministeriöiden ja maakuntien liittojen kanssa.

Maakunnan liitto seuraa ja arvioi maakuntaohjelman toteuttamista yhteistyössä maakuntaohjelmaa toteuttavien viranomaisten kanssa. Ulkopuolinen arvioitsija arvioi maakuntaohjelman tavoitteiden toimeenpanoa vähintään kerran ohjelmakauden aikana.

Tässä laissa tarkoitettujen ohjelmien toteutumista ja vaikutuksia seurataan ja arvioidaan kussakin ohjelmassa määriteltyjen seurantamenettelyjen mukaisesti.

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman arvioinnista säädetään yleisasetuksen 44 artiklassa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 2–4 momentissa tarkoitettua arvioinnista ja seurannasta noudettavista menettelyistä ja kerättävistä tiedoista.

756/2021

43 §

Tukialuejako

Valtioneuvoston asetuksella voidaan määrätä maan heikoimmin kehittyneet alueet kehittämistarpeiden perusteella I ja II-tukialueiksi. Jako tapahtuu kokonaisten kuntien ja tarvittaessa myös kunnan osien muodostamien alueiden perusteella. Alueita määrättäessä otetaan huomioon Euroopan unionin alueluokitusjärjestelmä ja hallinnollisista rajoista riippumaton alueiden tunnistaminen sekä ainakin alueen asukkaiden työssäkäynti ja asiointi, kuntien välinen yhteistyö ja liikenneyhteydet.

Valtioneuvosto voi saariston kehityksen edistämiseksi annetun lain (494/1981) 14 §:ssä tarkoitettua saaristoasiain neuvottelukuntaa kuultuaan määrätä mainitun lain 9 §:n nojalla saaristokunnaksi määrätyn kunnan ja sellaisen muun kunnan saaristo-osan, johon valtioneuvosto on päättänyt sovellettavan saaristokuntaa koskevia säännöksiä, I tai II-tukialueeksi.

44 §

Muutoksenhaku

Työ- ja elinkeinoministeriön päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Muutoksenhausta maakunnan liiton päätökseen säädetään kuntalaissa.

Muutoksenhausta maakunnan liiton Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävänä toimielimenä tekemään päätökseen sekä muutoksenhausta maakunnan liiton Interreg-ohjelman kansallisesta vastinrahoituksesta ja hallintoviranomaisen Interreg-ulkorajaohjelman kansallisesta vastinrahoituksesta tekemään päätökseen säädetään kuitenkin rahoituslain 81 §:ssä.

Maakunnan yhteistyöryhmän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella ilman sitä edeltävää oikaisuvaatimusvaihetta.

Seurantakomitean tämän lain nojalla tekemiin päätöksiin ja tämän lain 21 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin maakunnan yhteistyöryhmän lausuntoihin päätöksiin ei saa hakea erikseen muutosta valittamalla.

Muutoksenhausta valtioneuvoston yleisistunnon päätökseen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

45 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2021.

Tällä lailla kumotaan alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annettu laki (7/2014) ja ulkorajan ylittävistä yhteistyöstä annettu laki (657/2015).

46 §

Siirtymäsäännökset

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rakennerahasto-ohjelmien, jäsenvaltioiden välisten rakennerahasto-ohjelmien, Euroopan naapuruusvälineestä osarahoitettavien Euroopan unionin ulkorajat ylittävän yhteistyön yhteisten toimintaohjelmien ja kansallisen alueiden kehittämisen toimeenpanoon, jotka ovat kesken tämän lain tullessa voimaan, sekä niihin liittyvään hallintointiin, seurantaan ja tarkastukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

756/2021

Tämän lain voimaan tullessa toimiva alueiden uudistumisen neuvottelukunta toimii toimikautensa loppuun 15 §:ssä tarkoitettuna neuvottelukuntana. Tämän lain voimaan tullessa toimiva seurantakomitea toimii toimikautensa loppuun ja siihen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Naantalissa 13.8.2021

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Elinkeinoministeri Mika Lintilä